

NATURRESERVATET BRÅNBERGET Torsby kommun Värmlands län

BESLUTSDEL

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Naturreservatet Brånberget
Kommun	Torsby
Läge	Ca 7 km NO om Höljes
Kartblad	Topografiskt kartblad 14C SO Ekonomiskt kartblad 14C 2g Gula kartbladet 14C 26
Gräns	Markerad på karta, bilaga 1, samt beskrivning i Lantmäterihandlingar Dnr 9072
Area	316 ha
Fastigheter	Höljes 1:381
Fastighetsägare	Staten genom statens naturvårdsverk
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

Beskrivning av området

Det höglänta området består av stora, sammanhängande naturskogar med inslag av mer utpräglad urskog. Väglöst land avgränsat mot väst och syd av sjöar och myrar, i öster myrstråk samt bergsbranter. I nordväst öppnar sig dock kalhyggen och ungsogar.

Större delen av området är bevuxet med blåbärsgranskog. I sluttningarna mot söder och framför allt nordost är vegetationen rikare med inslag av högört-granskog. Några delområden bär hållmarkstallskog. I nordöstra branten förekommer rikligt inslag av asp och björk som i övrigt förekommer sparsamt. Flerstädes uppträder torvmarker. I sydöstra hörnet finns ett par mellanrikkärr. I övrigt är myrtypen fattig. Kryptogamfloran är rik med drygt 300 funna moss- och lavararter. Flera arter är sällsynta och beroende av lång skoglig kontinuitet. Även floran av vedsvampar är rik tack vare riklig förekomst av lågor i olika stadier av nedbrytning. Fågelfaunan har inslag av arter med nordligt utbredningsområde. Brånberget har i statens naturvårdsverks riksomfattande inventering av urskogsobjekt åsatts högsta värdeklass (1).

Området har beskrivits dels av T. Hallingbäck (1977), dels av Fältbiologerna, Mellansvenska distriktet (1981).

Ärendets beredning

Länsstyrelsen lät 1976 genomföra en jämförande studie av kända naturskogsområden i länet. Studien genomfördes av T. Hallingbäck. I metodiken ingick som väsentlig del registrering av förekomst beträffande ett antal utrotningshotade och urskogsberoende kryptogamer (mossor och lavar). Sådan förekomst indikerar ursprunglig skogsmiljö och högt skyddsvärde. Brånberget framstod genom denna studie som ett synnerligen skyddsvärt objekt. Bedömningen bekräftades vid den riksomfattande urskogsinventering som statens naturvårdsverk senare genomförde.

Utöver ovan angiven studie av Hallingbäck har naturinventering genomförts 1981 av Fältbiologerna, Mellansvenska distriktet (stencilerad rapport).

Dominerande markägare var Stora Kopparbergs Bergslags AB. Bolaget, som tidigt informerades om inventeringsresultaten, har visat förståelse för områdets naturvärden och begränsat aktualiserade skogsbruksåtgärder. Diskussioner om avgränsning och insträngsättning har skett i flera etapper.

Skogsvärdering för några alternativa avgränsningar har utförts av lantmäteriets specialenhet, Karlstad. Området ingick i det stora köp av bolagsmark som statens naturvårdsverk genomförde 1989. I köpet ingick totalt ca 16 000 hektar. Säljare var sex skogsbolag inklusive Stora. Fastighetsbildningen registrerades den 14 maj 1992.

Områdets betydelse och behov av skydd och vård samt anordningar för friluftslivet

Området är intressant som en stor sammanhängande yta med väsentligen opåverkad natur. Genom det nutida, intensiva skogsbruket återstår föga av den naturtyp som är representativ för regionen. Ett skydd för området är angeläget dels för att opåverkade referensytor skall finnas, dels för att bevara livsmiljö för utrotningshotade och känsliga växt- och djurarter. området har alltså främst botaniskt och zoologiskt intresse.

Floran och faunan är till väsentlig del känsliga för biotopförändringar. Skogsbestånd och mark behöver därför bevaras orörda och fritt få utvecklas utan direkta vårdåtgärder.

Med tanke på förekomst av störningskänsliga arter bör särskilda anordningar för att främja allmänhetens friluftsliv vidtagas endast i mycket begränsad omfattning.

Länsstyrelsens beslut

Det beskrivna området, som avgränsas på bifogad karta (bilaga 1), bör av skäl som ovan nämnts särskilt skyddas och vårdas på grund av sin betydelse för kännedomen av landets natur.

Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1974:1025) området som naturreservat.

Naturreservatet namn skall vara naturreservatet Brånberget.

Ändamålet med naturreservatet

Ändamålet med reservatet skall vara att bevara ett höglänt skogsområde opåverkat till förmån för naturliga vegetationstyper och hotade arter av växter och djur.

Området skall kunna utnyttjas som forsknings- och studieobjekt i den mån detta inte strider mot bevarandeintressena.

Reservatsföreskrifter

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen, vilka anges nedan.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. avverka skog eller vidtaga annan skogsbruksåtgärd
2. uppföra byggnad
3. bedriva täkt i någon form
4. anordna upplag
5. framdraga mark- eller luftledning
6. dika eller på annat sätt förändra vattenförhållandena
7. anlägga väg
8. utöva jakt annat än på älg, rådjur, räv och hare
9. inplantera för området främmande djur eller växtart
10. använda kemiska växtnäringsämnen eller bekämpningsmedel
11. framföra motordrivet fordon annat än för att uttransport av skjuten älg.

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet och som är angivna under B och D nedan.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtages för att tillgodose ändamålet med naturreservatet, nämligen

1. Anordningar för utmärkning av reservatet
2. Markering och underhåll av stigar och informationstavlor.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. skada träd och buskar, inklusive sådana som är döda
2. plocka eller gräva upp växter, inklusive kryptogamer (mossor, lavar, svampar)
3. störa djurlivet t ex genom närgångna vistelse vid boplatser
4. elda
5. medföra hund som inte hålls kopplad (undantag dock för tillåten jakt)
6. framföra motordrivet fordon.

Organiserat utnyttjande av området (turism, undervisning m m) skall ske i samråd med naturvårdsförvaltaren.

Naturvetenskapliga eller andra undersökningar skall utföras i samråd med naturvårdsförvaltaren.

Föreskrifterna under C gäller även markägare och innehavare av särskild rätt.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa nedanstående skötselplan

1. Området skall bevaras i orört och ostört skick. Inga skötselåtgärder skall vidtagas med undantag för de anordningar som anges under punkt 3 nedan.
2. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 031522) och enligt statens naturvårdsverks anvisningar.
- 3 Enkel, spångad vandringsled iordningställes i huvudsaklig överensstämmelse med markering på karta, bilaga 5.

- 4. Successivt ökad kännedom om områdets flora och fauna skall eftersträvas genom samarbete med vetenskapliga institutioner och annan sakkunskap inom olika ämnesområden.
- 5. Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen.
- 6. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard

Naturvårdsförvaltningen bekostas av staten. Bedömning av åtgärdsbehov och kostnader framgår av bilaga 3.

Beslut i detta ärende har tagits av landshövding Ingemar Eliasson. Vid den slutliga handläggningen har byrådirektör Per Åhgren varit föredragande. Vidare har naturvårdschef Lars Furuholm deltagit i beslutet.

Bilagor

- 1. Beslutskarta i skala 1:10 000
- 2. Skötselplanekarta
- 3. Bedömning av skötselkostnader
- 4. Registeruppgifter
- 5. HUR MAN ÖVERKLAGAR

Kopia till

Statens naturvårdsverk,
Boverket
Kommunstyrelsen i Torsby kommun
Byggnadsnämnden i Torsby kommun
Vägförvaltningen
Lantbruksnämnden
Skogsvårdsstyrelsen i Värmlands län
STORA Skog, Torsby
FBM
LM
PLE
Naturvårdsregistret
Reservatspärmen
NATUR